

Enheten för kulturmiljö och samhällsplanering
Frida Ryhag
Direkt 010-225 04 58
frida.ryhag@lansstyrelsen.se

Infrastrukturdepartementet
Regeringen

103 33 STOCKHOLM

Yttrande över promemorian Tidsfrister och kontaktpunkt för att främja produktionen av förnybar energi

Er beteckning: I2020/00279

Länsstyrelsen i Dalarnas län har tagit del av rubricerad promemoria och lämnar följande synpunkter.

Tidsfrister

Att införa tidsfrister är rimligt utifrån behovet av att främja produktionen av förnybar energi samt för att tydliggöra handläggningstidens maximala tidsåtgång för sökande. Större anläggningar för förnybara energikällor kräver stora investeringar, både i tid, projektering, byggnation och inte minst via förankring på lokal och regional nivå. I början av processen gäller ansökan oftast ett större område som sedan under processens gång, ofta flera år senare, smalnar av till att gälla korridorer för vägar, ledningar och själva platsen för energikällan. Det finns delar som borde komma in tidigare i den processen, bland annat den arkeologiska processen. Här skulle arkeologiska utredningar enligt boxmodellen (d.v.s. hela området för energikällan) genomföras tidigt i processen, istället för senare i föreslagna korridorer. Detta för att säkerställa att alla eventuella lämningar och kulturmiljöer inom hela området hanteras enligt kulturmiljölagens (KML) bestämmelser. Det finns fler parallella prövningar som skulle gynna den sökande om de genomfördes samlat, t.ex. nätkoncessioner, väganslutningar.

Kulturmiljö

Ett av kulturmiljölagens huvudsyften är att skydda lämningar. Förslaget i promemorian om tillståndsförfarande på högst ett år för anläggningar med elproduktionskapacitet under 150 kW och högst två år för anläggningar med en högre elproduktionskapacitet anses generellt inte utgöra några problem, när det gäller tillståndsprövning enligt 2 kap. 12 § KML.

Den uppdragsarkeologiska processen

Länsstyrelsen är emellertid tveksam till om förslaget har tagit hela den uppdragsarkeologiska processen i beaktande. Ett tillståndsbeslut enligt 2 kap.12 § KML förutsätter att fornlämningarnas karaktär och omfattning är klarlagda inom föreslagna ledningssträckor, vilket vanligtvis kräver att en arkeologisk utredning har genomförts och ofta även följd av arkeologisk förundersökning. Det

kan medföra att kraftprojekteringen måste justeras och/eller att det i tillståndsbeslutet villkoras om en arkeologisk undersökning (vanligen benämnd slutundersökning) för att delvis eller helt ta bort fornlämningen. En undersökning kan dra ut på tiden beroende på omfattningen och val av undersökare och de utförs vanligtvis inte heller under vintermånaderna pga tjäle och mörker.

Förutsättningen för Länsstyrelsen att kunna ta beslut inom ett respektive två år är att ansökan, enligt 2 kap. 12 § KML, är komplett när den inkommer samt att de eventuella utredningar som krävs har genomförts, d.v.s. en arkeologisk utredning, enligt 2 kap. 11 § KML. En annan förutsättning för att undersökningar kan genomföras är att sökande har tillgång till marken så att de arkeologiska undersökningarna kan utföras.

Den uppdragsarkeologiska processen kan således ta flera år. Från den arkeologiska utredningen, via det första tillståndsbeslutet fram till den slutliga arkeologiska undersökningen.

Kontaktpunkt

Konsekvenserna av inrättande av Statens Energimyndighet som kontaktpunkt för vägledning och information kring ärende som gäller tillstånd, anmälningar och dispenser för uppförande, uppgradering och drift av anläggningar för produktion av förnybar energi samt utrustning för anslutning av sådana anläggningar till nätet är bra. Förslaget om kontaktpunkt kan initialt innebära ett merarbete för länsstyrelserna som behöver ha en nationell likartad och samordnad information att delge med en hänvisning till de specifika sakfrågornas informationskanaler, som t.ex. Riksantikvarieämbetets webbplats om den uppdragsarkeologiska processen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Ylva Thörn med länsarkitekt Frida Ryhag som föredragande. I den slutliga handläggningen har också företrädare för enheterna för kulturmiljö och samhällsplanering, naturskydd, miljöprövning och vattenverksamhet, samhällsskydd och rättsenheten medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.